

POPPELIJNTJE

DOOR W. A. G. J. GILLES

MET ILLUSTRATIES VAN WILLEM HARDENBERG.

□
□
□

□
□
□

UITGAVE H. TEN BRINK - ARNHEM

NIEUWE ZONDAGSSCHOOL-SERIE

ONDER REDACTIE VAN

A. L. GERRITSEN.

POPPELIJNTJE

DOOR

W. A. G. J. GILLES.

GEÏLLUSTREERD DOOR

W. HARDENBERG.

UITGAVE H. TEN BRINK
ARNHEM.

IN DEZE SERIE ZIJN OPGENOMEN :

VAN KERSTLICHTJES, door HERMANNA.

HOE WIM MEETHIËP, door HERMANNA.

DE GOUDLEEREN SCHOENTJES, door HERMANNA.

PAU'S KERSTGANK, door HERMANNA.

POPPELIJNTJE, door W. A. G. J. GILLES.

STOMPEJAN, door W. A. G. J. GILLES. Gecartonneerd.

GEWONE JONGENS, door HENRI HOOGLANDT.

Gecartonneerd.

ECHT GEBEURD, door J. L. F. DE LIPDE.

BETER ZOO, door J. L. F. DE LIPDE.

TRUUSJES PLATEN, door A. N.-S.

WAT HET TURFSCHIP BRACHT, door A. N.-S.

Gecartonneerd.

KERSTKAARSJES, door E. PALMA.

VAN DONKERE DAGEN, door W. BLOMBERG -

ZEEMAN. Gecartonneerd.

WIM EN MIEN, door W. BLOMBERG - ZEEMAN.

LUCIUS, naar het Duitsch van V. M. VIATOR door

A. L. OERSTIEN. Gecartonneerd.

I. MOEDER ZIEK.

Of Goos en Leen zich knus schikten bij moeders lagen stoel, toen de post 's avonds half zeven een brief van tante Greet had gebracht.

Vroeger waren zus en broer na schooltijd altijd bij moeder, maar twee maanden geleden had vader den ouden dokter gehaald omdat moeder geklaagd had over slapeloze nachten en ook verteld had, dat ze 's morgens vermoedder was dan 's avonds.

Toen de oude dokter voor het eerst was gekomen, had vader zus en broer achter in den tuin gestuurd.

Leen was gaan kijken of de crocussen en narcissen al boven den grond kwamen, die vader daags te voren in de tuinaarde had gestopt en met turfmul had toegedekt. Goos had zus uitgelachen.

Begin December wachten de hyacinthen en tulpen en narcissen en crocussen toch eerst op het sneeuwkleed, dan hebben ze in Januari niets te lijden van de twee-duim-dikke bevroren aardkorst en hebben ze stille genoegens als

de sneeuwkllokjes in Februari bevroren neusjes krijgen, omdat die zoo brutaal het vroegst van alle bloemen door den winterzonnelach willen gestreeld worden.

Goos was veel wijzer dan Leen, hij was ook ruim een jaar ouder dan achtjarige zus. Goos wroette niet met de kolenschop de turfmul weg om naar de crocussen en narcissen te kijken. Hij trok met forsche rukken de stomp van de afgesneden witte en roode kool uit den grond en smet ze tegen het ijzergaas van het kippenhok, zoodat de donkerbronze haan met zijn drie lichtbruine en drie witgrijzige kippen angstig het nachthok binnendrongen.

Goos wierp de laatste koolstomp met zooveel kracht, dat die neerplompte op het duivenhok in buurmans tuin.

Fluks ging hij toen de keuken in, wiesch zijn modderhanden en ging stilletjes op de teenen naar de huiskamerdeur en luisterde. Duidelijk hoorde Goos moeder klagen en schreien over pijn in de borst. Hij schrok op, toen de zware doktersstem zei, dat de kinderen hun zieke moeder heel niet mochten vermoeien.

Vergetend dat hij luistervinkje had gespeeld, holde Goos door de keuken den tuin in en vertelde alles aan zijn zusje Leen. Zus, die toch altoos witjes was en zoo slecht kon eten, werd nu nog bleeker en haar trillipjes gingen wel tienmaal op en neer, vóór ze kon uitschreien „moeder ziek.... moeder ziek.... moeder

ziek." Haar wit zakdoekje met blauwgestreept randje drukte ze tegen d'r oogjes.

Goos hilde niet, kon niet huilen, propte alleen de slippen van zijn blauwe das stijf in elkaar. Even vouwde hij de handen. Dat was omdat zusje Leen zachtjes schreiend bad.... „Lieve Heer.... maak moeder gauw weer beter.... dan kan ze de crocussen zien.... en de narcissen.... als ze gaan bloeien”....

II. STIL IN HUIS.

Nauwelijks was de dokter weggegaan of Vader kwam zus en broer roepen en ontroerde toen hij zus aldaar hoorde schreien van: „moeder ziek.... moeder ziek”....

Met horten en stooten vertelde Goos dat hij geluisterd had aan de huiskamerdeur. Vader fronste het voorhoofd, en keek Goos streng aan. Toen zette hij huilende zus op zijn sterke schouders en droeg haar zoo de keuken in. Hij nam een groote natte spons en wiesch Leen d'r gezichtje wat frisch, schikte d'r haarlint recht en zei: „Komaan, groote meid, nu naar moeder.”

Moeder was erg blij, dat ze Leen en Goos tegen zich kon aandrukken en deed moeite om te lachen toen vader aan zus en broer vertelde, dat ze voortaan na schooltijd op de bovenkamer

moesten leeren en spelen en alleen 's avonds vóór bedtijd, van half zeven tot zeven uur in moeders kamer mochten komen.

Al weken lang was het nu heel stil in huis. Vader speelde Zondags de kerkverzen niet meer op het orgel.

Goos holde de trap niet meer op en af.

Leen neuriede de schoolversjes o zoo zacht en hield dadelijk op als ze moeder hoorde kuchen.

Als moeder kuchte, zette Goos direct een streepje op zijn lei; als moeder hoestte, dan zette hij een heele dikke streep. Goos en Leen begrepen heel goed dat moeders ziekte een ziekte was van kuchen en hoesten en waren dol blij als er een dag was met minder dan dertig streepjes op de lei van Goos. 's Avonds bleef Goos zijn handen nog gevouwen houden en luisterde nog als Leen d'r avondgebedje al uit had. Zus bad dan nog: *Dank U.... lieve Heer.... dat vandaag.... minder streepjes op broer z'n lei zijn gekomen.... dan gisteren.*

O, dan hield Goos zooveel van zijn zusje.

Of broer altoos lief was voor Leen?

Eigenlijk was hij jaloersch op haar.

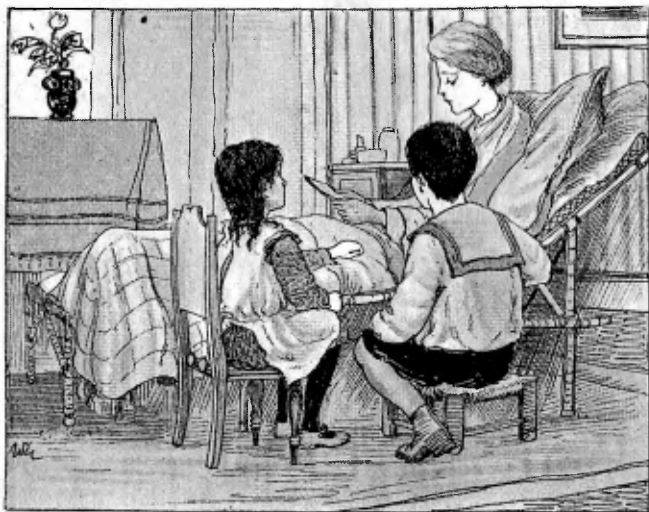
De werkvrouw poetste de schoentjes van Leen veel mooier dan die van hem. Tante nam zus vaak mee als ze boodschappen ging doen en zei dan tegen Goos, dat hij maar een half uur met zijn vrindjes moest spelen of wandelen met den zwarten keeshond.

Als moeder kuchte, zette Goos direct een streepje op zijn lei.

Als vader 's avonds thuiskwam, vroeg hij nooit of zus wel goed had opgepast, maar wel tweemaal of Goos ook ondeugend was geweest. En dan die nare tante Greet.

Die sprak nooit van Leen, maar van *pop*.

Toen schikten Goos en Leen zich knus bij moeders
lagen stoel.

Tante noemde Goos ook nooit bij z'n naam, ze zei altijd *robbedoes*.

Goos vond het wel naar voor moeder, dat tante Greet naar Grootmoeder was gegaan, maar voor Leen vond hij het o zoo goed, dan kon tante haar niet meer voortrekken. Zoo heel erg boos was Goos eigenlijk toch niet op

tante Greet. Hij was ook blij, dat er een brief van tante was gekomen en zijn oogen glansden, toen moeder fluisterend zei, dat sterke Goos de enveloppe mocht openscheuren.

Toen schikten Goos en Leen zich knus bij moeders lagen stoel en wachtten met spanning dat moeder den brief van tante ging voorlezen.

Maar moeder las de vier vol beschreven kantjes van het geelachtige postpapier stil voor zich zelve.

Toen moeder aan de laatste regels was gekomen, begon ze blij te lachen en zei ze:
wat fijn. . . . tante Greet komt voor de Kerstdagen terug. . . . morgen al. . . . en brengt Grootmoeder mee. . . . dat zal vader heerlijk vinden.

Of Leen en Goos oök blij waren!

Moeder liet den brief van tante Greet uit d'r blanke handen vallen. . . . sloot d'r oogen.

Ze was ook zoo zwak. . . . nu al moe door de blijdschap.

III. GOOS Z'N LEED.

Heel stil ging Leen moeders kamer uit.

Zij was bang dat ze tegen de tafel of een stoel zou stooten, dan zou ziek moedertje d'r oogen open doen en zeker weer gaan kuchen.

Bij de deur bleef zus even staan en wenkte

met d'r betraande oogjes dat Goos ook weg moest gaan.

Goos deed het ook, maar raapte meteen den brief van tante Greet op en ging zitten op de vierde trede van de trap. Dan zat hij dicht bij de ganglamp.

Goos wou weten met welken trein Grootmoeder zou aankomen. Stilletjes zou hij dan den brief van tante Greet weer in moeders kamer leggen, op 't zelfde plekje.

Aan Leen zou hij niets vertellen, maar dan den volgenden dag alleen naar het station gaan. Eigenlijk niet alleen: Kees, den hond, zou hij meenemen.

Goos zou Grootmoeder afhalen, en haar kofertje dragen.

Wat zou Leen dan raar opkijken!

Goos begon niet bij de eerste bladzijde, maar las eerst de laatste. Daar las hij de twee regels die aan den kant waren geschreven.

Goos trapte tegen de koperen traproeden. Zoo kwaad werd hij.

Wat tante Greet dan wel had geschreven?

Die twee regels had tante niet geschreven.

Oom Joost had het gedaan.

Niet met inkt; maar met blauw potlood.

Niet met schuine letters, maar met rechtopstaande letters:

„En eet de blanke-blij-blonde pop goed?
Ze moet nog meer eten dan de robbedoes.”

Goos frommelde den brief tot een prop en

smeet de prop in de gang. „Wacht maar” — dacht hij — „ik ga nu dubbel zooveel eten als ik gedaan heb.”

„Oom Joost noemt Leen nu ook al pop.

„Ik ga het nu ook doen.

„Ik zal altijd zeggen: *poppelen*.

„Nee, ik weet beter. Ik zal zeggen: *pop-ruk-op*.

„Die is goed: *pop-ruk-op*.”

Net kwam Leen de keuken uit om broer te halen.

Zoodra Goos haar zag, werd zijn kwaadheid nog erger en riep hij: „*poppelen.... pop-ruk-op.... poppelen.... de robbedoes eet toch veel meer dan poppelen.*”

Leen begreep niets van broers kwaadheid.

„Toe Goos,” schei uit, anders wordt moeder wakker.”

De driftige Goos sprong van de vierde trede af, raapte de briefprop op en smeed haar met kracht naar Leen.

Toen werd de buitendeur zacht opengedaan.

Vader kwam thuis.

’t Was kwart vóór zevenen.

Vader vond het vreemd zijn kinderen niet in moeders kamer, maar wel in de gang te zien.

Hij begreep dat het niet richtig was tusschen zus en broer.

Leen keek zoo bedrukt en Goos zoo boos.

Vader gunde zich geen tijd om hoed en jas aan den kapstok te hangen, ging zachtjes

moeders kamer in en kwam direct terug.

Vader nam Leen bij de hand en wenkte Goos hem in de keuken te volgen. Nog altoos hield Leen de briefprop in d'r linkerhand.

De keukenkraan was lek.

Voortdurend ging het maar: tip-tip-tip.... spat,.... tip-tip-tip.... spat.... tip-tip-tip-spat.... Vader en Leen hoorden niets van het waterspatten. Maar Goos deed het pijn in de ooren.

Vader vroeg waarom Leen had gehuild.

En zus vertelde, dat ze zoo blij was dat Grootmoeder en tante Greet morgen zouden komen, maar dat Goos haar had gescholden voor *poppeleen* en *pop-ruk-op*.

Vader nam de briefprop uit Leen d'r handen en streek het papier zooveel mogelijk vlak.

„Hoe komt Leen aan dien brief?” vroeg vader.

„Daar heb ik mee gegooid,” fluisterde Goos, „ik heb hem uit moeders kamer genomen.”

„Waarom?” vroeg vader verder.

„Ik wilde weten met welken trein Grootmoe morgen aankomt.... en.... en.... oom Joost noemt haar nu ook al *pop*.... en mij weer *robbedoes*.... zij moet net zooveel eten als ik.”

Vader wachtte wel een minuut, eer hij Goos antwoord gaf.

„Jongen, jongen, ik hou me nu in, omdat moeder ziek is. 't Is brutaal van je om tantes brief weg te nemen. Den eersten keer, dat je weer „*poppeleen*” roept of „*pop-ruk-op*”, dan

begrijp ik wat je mankeert. Dan zit er te veel stof in je broek."

Binnen 't kwartier waren Leen en Goos naar bed.

Hun ledikantjes stonden een meter van elkaar.

Als altijd bad Leen weer voor d'r moeder.

Goos wachtte nog een poos.

Toen vader het kleine lampje had weggehaald en de slaapkamer heel donker was, bad Goos ook voor zijn moeder. Maar hij wist niet hoeveel streepjes er op zijn lei stonden.

IV. MOEDERS ZORG.

„Zus en broer slapen al," zei vader zachtjes toen hij moeders kamer binnentrad. De lamp brandde wel, doch heel laag.

Moeders zwakke oogen konden geen sterk licht verdragen. Vader legde den brief van tante Greet naast moeders lagen breeden stoel en sprak erover om Goos in de Kerstvacantie naar oom Joost te sturen. Moeder schrok van vaders plan en haar kuchen belette haar het spreken. Maar haar zwakke oogen zeiden vader genoeg.

„Stil maar — hoor" — zei vader, moeders golvend gitzwart haar streelend, „Goos blijft, hoor . . . morgen gaat hij Grootmoeder afhalen"

Vader vertelde maar niet, waarom hij Goos naar oom Joost had willen sturen.

„Moeder — wat zie ik? Alweer een potlood op het medicijntafeltje? Alweer geschreven?

En dokter heeft het nog wel zoo streng verboden. Het is toch zoo gevaarlijk voor je kuchen en hoesten, om vóór-over te zitten. Heb je weer aan Grootmoeder geschreven?”

Moeder lachte zacht-innig-blij en keek toch zoo pijnlijk-droef. Ze wees naar twee nieuwe boeken, die onder het rugkussen van den stoel lagen. Moeder had zich zelve eventjes opgericht, toen kon vader de boeken met roode banden wegnemen. Op moeders verzoek had Grootmoeder de Kerstgeschenken voor Leen en Goos gekocht.

Al zei de oude dokter wel honderdmaal dat moeder beter werd, moeder zelve wist wel anders. Ze geloofde wel de Kerstklokken nog eenmaal te zullen hooren. Maar als de Paaschklokken zouden gaan beieren van uit den hoogen toren over heel de stad, . . . dan zouden ze ook zingen boven moeders graf.

En of vader al zijn best deed om moeder tot rusten te dwingen, moeder praatte toch maar door.

Ze wilde haar laatste Kerstgeschenk tot een testament voor haar kinderen maken. Daarom zou ze er met eigen zwakke blanke vingers een herinneringswoord in willen schrijven. Moeder was al klaar met het boek van Goos. Ze wees

het bovenste boek aan. Vader sloeg het open en ging vlak bij de laag brandende lamp staan.

Maar hij kwam met lezen niet verder dan het titelblad. Daarop had moeder een apart blad gelegd en dat met het inktpotloodje van tante Greet beschreven.

Moeder vroeg of vader hardop wou lezen wat zij geschreven had. En vader begon.

„Voor mijn besten Goos.”
 ter herinnering aan zijn moeder.
Ik ben uwe, behoud mij.
 Psalm 119 vers 94a.

Onze hemelsche Vader is niet nu en dan eens
 goed, maar altoos.

Wij zijn niet nu en dan zijn kinderen, maar
 altoos.

De Heer ziet niet af en toe in ons hart, maar
 altoos.

De Heer kent niet af en toe ons verdriet,
 maar altoos.

De Heer is niet ver van ons, maar dicht bij
 ons, altoos.

Als Goos dicht bij den Heer wil zijn, dan
 veilig, altoos.

Ziek of gezond, sterk of gebogen.... dan
 gelukkig altoos.

Toen vader klaar was met het lezen van moeders vers, keek hij even naar haar en schrok.

Hij greep moeders blanke zachte handen

Moeder vroeg of vader hardop wou lezen wat zij
geschreven had.

en streefde ze.

Maar moeder bewoog d'r handen niet. Ze

lag blij lachend in den lagen breeden stoel, maar haar oogen waren gesloten. Toen begreep vader dat moeder naar den Hemel was.

V. BIJ VADERS STOEL.

Vader ging naar de slaapkamer van zus en broer, en wekte de kinderen.

Leen en Goos vroegen niet waarom ze zich moesten aankleeden. Dat stille gezicht van vader maakte hen bevreesd. Vader droeg zus naar beneden en Goos liep angstig vooruit. Maar hij bleef staan voor de halfopen deur van moeders kamer. Vader ging zitten in den grooten leunstoel — vlak bij teer-lachende moeder met haar gesloten oogen.

Leen zat op vaders linker knie en Goos leunde tegen vaders rechterarm.

Vader wou heel sterk zijn, klemde zijn tanden op elkaar.

Toch moest vader schreien.

Toen begrepen zus en broer het.

Moeder was dood. Zacht schreiden ze met hun vader.

Eindelijk ging vader vertellen dat moeder naar den Hemel was gegaan. Haar laatste woorden waren nog geweest voor zus en broer.

Voor beiden was een Kerstboek gekocht.

In dat van Goos had moeder al geschreven.

En vader las zus en broer voor wat moeder geschreven had. Niet aan één stuk door had vader kunnen lezen. Van droefheid moest hij telkens ophouden.

Vader streelde de bleeke wangetjes van Leen, omdat moeder in haar boek nog niets had geschreven.

Goos had bij al zijn verdriet over moeders heengaan, medelijden met de arme zus.

Hij zou aan vader vragen of deze wilde schrijven in het boek van zus.

Voorzichtig — als was hij bang om moeder wakker te maken, ging hij naar de tafel en sloeg het boek van zus open.

Warme blijdschap sprak uit Goos z'n hui-lende oogjes. Met het geopende boek ging hij naar vader en wees zus op het ééne woord, door moeder nog geschreven.

Moeder was dus wel begonnen in het boek van Leen. Terwijl Goos zijn zus kuste en nog eens pakte, las vader met trillende stem moeders laatst geschreven woord: „*voor mijn poppe-lijntje.*”
